

Marranii, marii români ai lui Tara

Sorin Tara, graficianul autointitulat „Cel mai cenzurat om din această Tzara”, șochează din nou, cu expoziția „The Marranos”, vernisată săptămîna trecută la Sibiu. După ce a atras atenția cu lucrări precum „Vodka Paraskeva”, cenzurată la Iași, Tara lansează acum o expoziție antipolitică. Iar la Iași va reveni pe 1 martie, de această dată „complet necenzurat”.

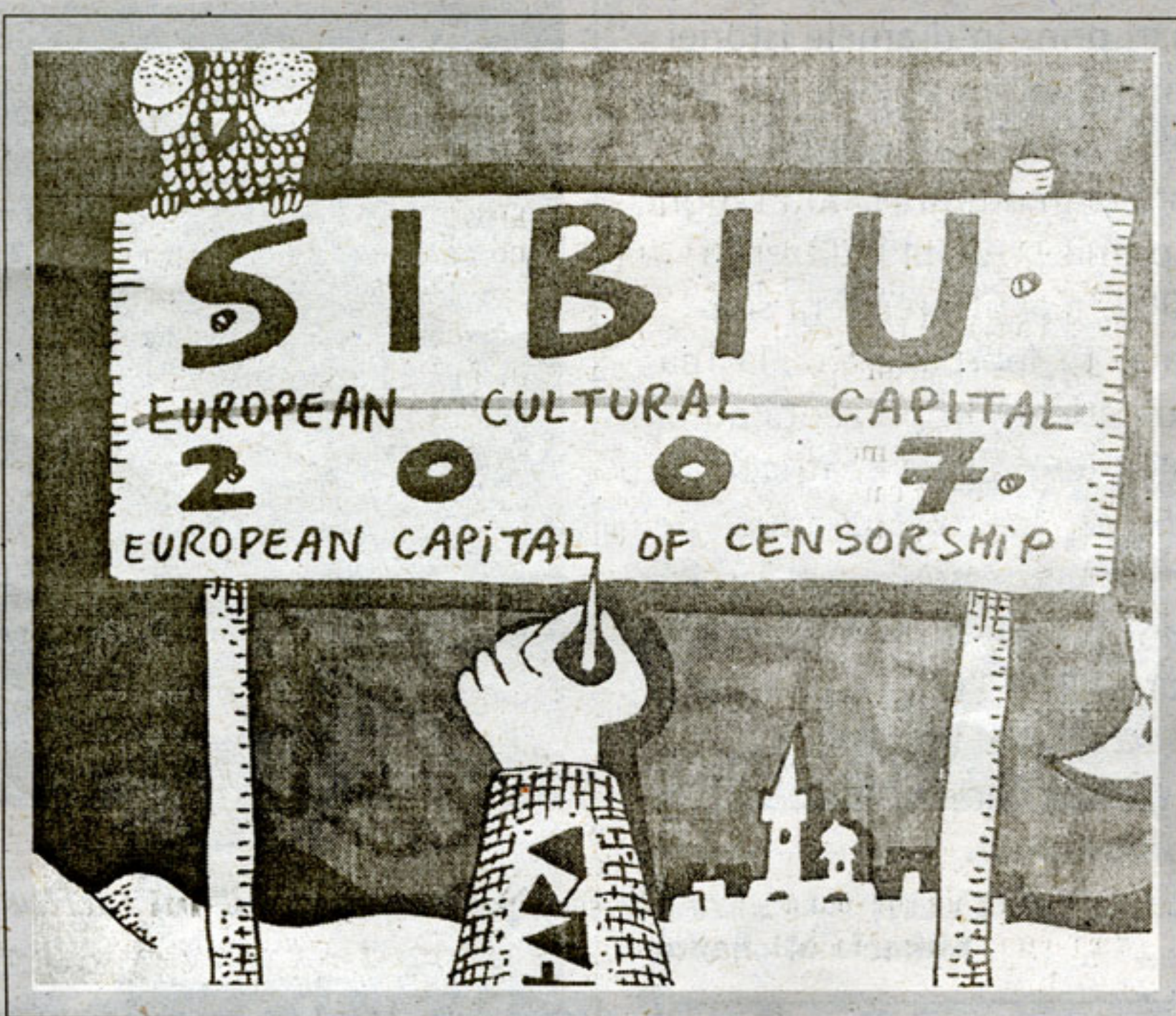
Veronica Niculescu

„The Marranos”. La galeria X Future Agency din Sibiu sînt expuse desene cu puternică încărcătură politică și socială, anumite elemente repetîndu-se obsedant: numele primarului sibian Johannis și titlul de Capitală Culturală Europeană, cuvintele fiind bogat ornate cu fel și fel de simboluri politice. Expoziția include caricaturi dure ale unor politicieni autohtoni, printre care primarul Sibiului – unul dintre desene se află chiar pe invitație – și președintele Traian Băsescu, ambii îmbăutundu-se din cîte-o sticlă de „Power 100%”, dar și ale unor politicieni ai lumii – Bush și Putin, catalogați drept vinovați de războaie. Multe desene sînt centrate pe sloganuri precum „Sibiu, Capitala Culturală a Cenzurii”, „Sibiu, oraș al corupției”, sigla programului Sibiu 2007 fiind încadrată de șobolani, gunoaie sau oase. Grație X Future Agency din Sibiu și Anaïd Art Gallery din București, Tara expune necenzurat lucrările sale anti-cenzură.

Porcii și Marii români

„Marranos”, în spaniolă „Porcii”, face trimiteră la „Marii români” care ne conduc și despre care Tara se ferește să mai facă declarații publice sub altă formă decît cea a desenelor sale. Astfel că vernisajul a fost mut – nici artistul, nici curatorul nu au ținut vreun discurs. „Altă dată am fost greșit înțeles și am avut de suferit”, a spus Tara.

Au fost însă disponibile materialele scrise în stilul deja devenit inconfundabil al lui Tara: „În definitiv, ca artist sau ce-oi mai fi, mă poci rupe-n figuri cum vreau-ntr-un spațiu expozițional dacă mi se permite ca atare. Consider libertatea de expresie ca o obligație-n cazu-n care

te dai artist”. Tara spune că expoziția nu este o manifestare de critică la adresa politicienilor, ci „o expresiune a pornirilor mele strikt individuale”.

Curatoarea expoziției, Diana Dochia, găsește o asemănare între Caragiale și felul în care Tara creionează tipul politicianului: „Politicianul este om și este supus greșelii, sau altfel spus a greși e omeneste. Tara jonglează cu această noțiune, propune o viziune proprie asupra tipului de politician, tratînd totul într-o factură comico-tragică, integrată în cadrul unei plăgi sociale maladeive. «The Marranos» reprezintă o oglindă a societății în care trăim, o față contestată și contestată a noțiunii de politician. «The Marranos» nu este o expoziție politică, nu face propagandă și nu dă verdicte. «The Marranos» nu se referă la un anumit politician, ci la tipul politicianului în general, văzut într-un mod caragialesc cu accente comico-tragice”.

Hibe le „Capitalei”

Printre vizitatorii sibieni, desenele au stîrnit zîmbete. „Este reconfortant să poți rîde de lucruri serioase”, își spuneau vizitatorii. Nu aceeași reacție se așteaptă însă din partea politicienilor („Marranii”, cum le spune Tara, un amestec de „Marranos” și „Mari români”) sau a criticilor de artă.

Tara folosește simbolul Capitalei Culturale Europene pentru a-și exprima niște nemulțumiri personale – în primul rînd, cenzura –, însă artistul nu se sfiește să vorbească despre hibe le orașului desemnat capitală culturală: „Nu prea există cultură în Sibiu. Mentalitatea e înapoiață și aservită stăpînirii. Nu există nici in-

frastructură. Consider, ca cetățean, nu ca artist, că primarul e vinovat pentru că promovează o imagine total fericită, cînd Sibiul e cu totul altul. E o minciună”.

Va urma!

Evenimentul de la Sibiu este o continuare firească a muncii lui Tara, după „Black Rumania” și „Apocalyptic for Everybody”. Ultima expoziție a lui Sorin Tara, deschisă la Viena pînă pe 23 februarie, s-a „bucurat” și ea de cenzură, după mărturisirile artistului fiind retrase în ultima clipă lucrări care condamnau războiul din Cecenia.

Tara se consideră „Cel mai cenzurat om din această Tzara” după ce în mai multe rînduri lucrări i-au fost retrase din expoziții chiar în ajunul vernisajului. Așa s-a întîmplat și la Iași, cu „Vodka Paraskeva” (expusă acum pentru prima oară în cadrul „The Marranos”), dar și la Sibiu, astă toamnă, cînd chiar înainte de deschidere anumite desene au fost duse într-o debara, unde Tara s-a jurat să declare orașul „Capitală Europeană a Cenzurii”. S-a ținut de cuvînt și promite că va urma.

Sorin Tara va veni la Iași pe 1 martie, cînd va deschide la Ateneul Tătărași o expoziție, „de data asta complet necenzurată, nu ca în octombrie”. Iar pe 11 martie, în ultima zi a expoziției de la Sibiu, va organiza o conferință, intitulată „Asupra «nazismului» în opera lui Tara von Neudorf”. „Vor fi invitați toți cei care au scris, și pro, și contra, vor fi invitați și Marranii, vor avea scaune cu numele lor, ca de regizori, chiar dacă vor rămîne goale, și va veni și avocatul meu, care este expert în nazism... Moderator va fi Alexandru Vakulovski”, anunță Tara.

» Sorin Tara ar fi trebuit să fie cîștigătorul marelui premiu D.W.S. pentru promovarea picturii tinerei generații transilvănene, decernat de Clubul Oamenilor de Afaceri Germani din Ardeal, ediția 2004, însă premiul a fost anulat chiar în momentul acordării, „din motive politice”.

